

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-903/24
nr. PIGD 2-24128418-01-3ra-15112024)*

Contestație în materie electorală. Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ. Dezacordul recurentului cu hotărârea instanței ierarhic inferioare nu constituie un temei de casare a acesteia.

Curtea de Apel Chișinău, jud. Gh. Mîra, V. Sîrbu, A. Bostan

16 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 12 noiembrie 2024, PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale privind anularea hotărârea nr. 3209 din 09 noiembrie 2024 cu privire la aprobarea Raportului Comisiei Electorale Centrale cu privire la rezultatele alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 20 octombrie 2024.

2. În motivarea acțiunii, PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a indicat că, în urma organizării celui de al doilea tur de scrutin, din 03 noiembrie 2024, prin hotărârea nr. 3209 din 09 noiembrie 2024, Comisia Electorală Centrală a hotărât:

- se aprobă Raportul Comisiei Electorale Centrale cu privire la rezultatele alegerilor pentru funcția de Președinte al R. Moldova din 20 octombrie 2024 (se anexează).

- raportul Comisiei Electorale Centrale cu privire la rezultatele alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 20 octombrie 2024 se remite Curții Constituționale, în vederea confirmării rezultatelor alegerilor prezidențiale și validării mandatului de Președinte al Republicii Moldova.

- prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării și se publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale.

3. PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a menționat că, în raportul aprobat, Comisia a făcut referire la: *Cadrul normativ, Desemnarea candidaților și înregistrarea grupurilor de inițiativă pentru susținerea candidaților la funcția de Președinte al R. Moldova; Verificarea listelor de subscripție și înregistrarea candidaților, confirmarea reprezentanților concurenților electorali și a persoanelor de încredere; Constituirea circumscripțiilor electorale, secțiilor de votare și a organelor electorale ierarhic inferioare; Instruirea funcționarilor electorali și a altor subiecți implicați în procesul electoral; Listele electorale; Asigurarea informațională a procesului electoral; Modelul, textul, tirajul, tipărirea și repartizarea buletinelor de vot pentru alegerile prezidențiale; Conlucrarea cu autoritățile administrației publice centrale, autoritățile publice locale și unele instituții în vederea asigurării desfășurării în bune condiții a*

alegerilor prezidențiale; Asigurarea logisticii electorale; Accesibilitatea procesului electoral pentru persoanele cu nevoi speciale; Monitorizarea alegerilor prezidențiale; Reflectarea activității Comisiei și a campaniei electorale în mass-media; Susținerea financiară a grupurilor de inițiativă și a campaniei electorale, Informarea și educația electorală a alegătorilor; Votarea; Numărarea și totalizarea voturilor, centralizarea rezultatelor alegerilor pentru funcția de Președinte al R. Moldova; Contenciosul electoral; Bugetul destinat organizării și desfășurării alegerilor pentru funcția de Președinte al R. Moldova din 20.10.2024, și, pe ultima pagină, 183, și-a formulat Concluziile.

4. În urma examinării Raportului adoptat, PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” consideră posibil de a formula mai multe critici, care pun la dubii plenitudinea informațiilor reflectate, or nu toate circumstanțele importante au avut loc.

5. În acest context, cu referire la Capitolul 3., pct. 3.2. Constituirea secțiilor de votare în străinătate, PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a menționat că, constituirea secțiilor de votare în străinătate, a fost remarcată prin abordare neobiectivă și prin ignorarea actelor obligatorii spre executare (hotărârea CEC și Hotărârea instanței de judecată) de către Ministerul Afacerilor Externe, or, datorită inacțiunii MAE, a fost imposibilă aprobarea componenței nominale a birourilor electorale în 3 secții de votare din Federația Rusă, fiind organizate alegeri doar în 2 secții de votare din 5 constituite.

6. La acest aspect a remarcat că, din informația prezentată de Comisie, se identifică următoarea informație în ceea ce privește înregistrarea prealabilă (pentru comoditatea prelucrării datelor și efectuării analizei comparative, au fost prezentate datele privind înregistrarea prealabilă doar la primele 125 de state după numărul total de cereri)

	Țara	Înregistrări total	Înregistrări din 2024	Numărul SV stabilite prin Hotărârea CEC nr. 2866
1	Italia	23.803	2.495	60
2	Regatul Unit al Marii Britanii	16.927	1.013	17
3	Republica Federală Germania	15.777	1.993	26
4	Federația Rusă	15.195	8.236	5
5	Republica Franceză	9.718	1.003	20
6	România	7.689	1.184	16
7	Irlanda	5.616	519	10
8	SUA	4.876	1.450	16
9	Spania	3.385	426	11
10	Canada	2.845	831	6
11	Belgia	1.886	228	4
12	Portugalia	1.710	164	6
13	Regatul Țărilor de Jos	1.386	371	1
14	Elveția	1.008	260	2
15	Regatul Danemarcei	951	213	2
16	Republica Cehă	837	110	2
17	Israel	769	58	2
18	Republica Elenă	611	77	2
19	Republica Austria	513	138	2
20	Regatul Norvegiei	493	207	1
21	Regatul Suediei	315	130	1
22	Luxemburg	280	57	0
23	Republica Poloneză	248	81	1
24	Republica Finlanda	231	94	0
25	Turcia	211	57	2
26	Alte state	1.274	287	
	Total înregistrări: 118.554	118.554	21.682	

7. Astfel, a punctat că, reieșind din informația prezentată în tabel cu toate că cetățenii din Federația Rusă au efectuat cele mai multe înregistrări prealabile - 8 236 (practic jumătate din numărul total de 21 682), în Federația Rusă s-a dispus deschiderea doar a 5 secții de votare (în final fiind doar 2 BESV), în comparație cu Italia, în care vor fi organizate 60 de secții de votare, având la bază 2 495 de înregistrări, sau Germania - 26 de secții în baza a 1 993 înregistrări. Mai surprinzătoare este dinamica în cazul Belgiei - 4 secții în baza la 228 înregistrări sau Portugalia - 6 secții în baza 164 înregistrări.

8. În această ordine de idei, reieșind din conținutul art. 39 din Codul electoral, se desprind următoarele principii de bază în ceea ce privește constituirea secțiilor de votare: a) Ministerul Afacerilor Externe prezintă Comisiei aviz în ceea ce privește: îndeplinirea condiției ce vizează obținerea acordului autorităților competente ale țării respective și posibilitatea asigurării din punct de vedere tehnic și logistic a procesului de votare; b) temeiul de bază pentru constituirea secțiilor de votare este: dinamica participării alegătorilor la secțiile de votare din străinătate la ultimele 3 scrutine; ținând cont complementar de datele înregistrării prealabile a cetățenilor Republicii Moldova aflați în străinătate și informațiile prezentate de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene cu privire la numărul și locul aflării cetățenilor Republicii Moldova în străinătate (colectate în baza evidenței consulare sau a altor date relevante).

9. PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a relatat că, cu toate acestea, Ministerul Afacerilor Externe în aviz a comunicat că, sub aspectul îndeplinirii condiției ce vizează obținerea acordului autorităților competente ale țărilor gazdă, ministerul aduce la cunoștință că autoritățile competente din toate țările unde urmează a fi constituite secții de votare au permis de principiu formarea acestora. Ca temei, Comisia a reținut informația prezentată de Ministerul Afacerilor Externe în privința îndeplinirii condiției ce vizează posibilitatea asigurării din punct de vedere tehnic și logistic, precum și al securității a procesului de votare, cu toate că art. 39 alin. (4) din Codul electoral statuează că, Ministerul Afacerilor Externe prezintă avizul ce vizează posibilitatea asigurării din punct de vedere tehnic și logistic, iar criteriul „securitatea a procesului de votare” - nu se regăsește în Cod.

10. A precizat reclamantul că, securitatea cetățenilor și a procesului electoral este o condiție *sine qua non*, s-a remarcat aplicarea selectivă a acestui principiu, or, în cazul organizării procesului electoral în Israel s-a stabilit: „cu referire la secțiile de votare propuse pentru a fi constituite în Israel, misiunea diplomatică din Tel Aviv a informat că situația de securitate din Israel continuă să se deterioreze.

11. În acest sens, în perspectiva organizării procesului de vot pentru alegerile din 20 octombrie 2024, pe teritoriul Statului Israel, se propune, pentru a nu periclita mersul procesului electoral, să se țină cont de aspectul

securității cetățenilor moldoveni și, după cum misiunea diplomatică și autoritățile israeliene au recomandat anterior, a se evita sudul și nordul Israelului, limitând organizarea procesului electoral la orașul Tel Aviv”.

12. Totodată, în cazul Federației Ruse: „în ceea ce privește secțiile de votare propuse pentru a fi constituite în Federația Rusă, misiunea diplomatică din Moscova a informat că situația de securitate din Federația Rusă pe parcursul anului 2024 s-a înrăutățit semnificativ. Având în vedere riscurile existente, organizarea scrutinului în Federația Rusă necesită o realizare cu prudență sporită, iar locația amplasării secțiilor de votare urmează a fi selectată ținând cont de nivelul de securitate al sectorului pe aspecte de apărare antiaeriană și asigurare a ordinii publice. Drept excepție poate servi teritoriul misiunilor diplomatice, care nu au fost o țintă a unor atacuri și nici nu au existat incidente de securitate conexe în intervalul februarie 2022 - prezent.”

13. PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a subliniat că, cum s-a concluzionat că nivelul de apărare antiaeriană a sediilor misiunii diplomatice a Republicii Moldova în or. Moscova este la un nivel înalt, nu este clar, însă, în concluzie la toate acestea aspecte importante din punct de vedere a organizării alegerilor libere și democratice, Comisia în Raport a menționat ca circumstanță care denotă nereguli doar: Drept urmare, CECE nr. 38 a adoptat hotărârea nr. 9 din 25.09.2024, prin care a decis constituirea unui număr de 231 de birouri electorale ale secțiilor de votare în circumscripția electorală pentru secțiile de votare constituite în străinătate nr. 38, de la nr. 38/1- 38/234 (inclusiv), cu excepția Birourilor electorale ale secțiilor de votare nr. 38/196, 38/197, 38/198, toate trei din Federația Rusă.

14. În opinia PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” se constată abordarea superficială față de acest subiect importat în Raportul care se prezintă Curții Constituționale, reprezintă informație incompletă, care nu poate oferi Curții o totalizare amplă în vederea confirmării rezultatului alegerilor și impactului asupra libertății de a vota, odată ce o parte din cetățeni a fost limitată în acest drept în baza unor criterii aplicate neuniform.

15. Potrivit capitolului 10 din Raportul enunțat, se aduce la cunoștință de câți observatori și de la care instituții/asociații au fost desemnați, cu toate că importanță prezintă concluziile misiunilor de observare față de organizarea scrutinului și nu doar faptul cine a fost acreditat să le observe.

16. Astfel, pentru turul II al alegerilor prezidențiale, Misiunea Promo-LEX de Observare a delegat câte un observator pe termen scurt în 614 secții de votare. În toate cele 30 de secții de votare unde și-au exercitat dreptul de vot alegătorii din regiunea transnistreană, a fost repartizat câte un observator static. O atenție aparte a fost acordată secțiilor de votare din străinătate, unde au fost delegați 90 de observatorii statici.

17. Astfel, în urma prelucrării tuturor rapoartelor recepționate de la observatori, MO Promo-LEX a constatat un număr de 791 de incidente pe parcursul votării.

18. PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a evidențiat că, în Declarația privind constatările și concluziile preliminare, elaborată de Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR), Adunarea Parlamentară a OSCE (AP OSCE), Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei (APCE) și Parlamentul European (PE) s-a făcut referire la unele nereguli atât pe parcursul celui de al doilea tur de scrutin, cât și din ziua votării.

19. În acest context, cele raportate de Misiunea Internațională de observare a alegerilor, în mod obiectiv pun la dubii corectitudinea procesului electoral, odată ce s-a evidențiat: utilizarea abuzivă a resurselor administrative, acoperirea mediatică neechilibrată, părtinirea din partea radiodifuzorului public, propagandă electorală, utilizarea limbajului xenofob din partea susținătorilor PAS și lipsa sancționării prompte și adecvate din partea organelor de drept.

20. Prin urmare, anume aceste concluzii și au importanță pentru Raportul elaborat pentru a fi prezentat autorității care confirmă alegerile.

21. Referitor la Capitolul 16 din raport PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a menționat că, deși la acest capitol este prezentată o statistică amplă față de contestațiile depuse în perioada electorală, nu se regăsește faptul că pe rolul instanțelor judecătorești se află mai multe contestații, depuse de PSRM către Comisia Electorală Centrală, privind contestarea hotărârii nr. 3206 din 08 noiembrie 2024, prin care s-a solicitat reflectarea concluziilor misiunilor de observare OSCE și Promo LEX în Raportul Comisiei cu privire la rezultatele alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova; contestația privind contestarea hotărârii nr. 3204 din 08 noiembrie 2024, prin care s-a solicitat constatarea efectuării agitației electorale în ziua alegerilor de către Prim-ministrul Dorin Recean, în favoarea candidatei Maia Sandu; contestația PSRM către Comisia Electorală Centrală privind contestarea Scrisorii CEC-8/6620 din 07 noiembrie 2024, prin care s-a solicitat constatarea efectuării agitației electorale în ziua alegerilor de către Prim-ministrul României, Marcel Ciolacu, în favoarea candidatei Maia Sandu; contestația PSRM către Consiliul Audiovizualului privind contestarea deciziei nr. 287 din 08 noiembrie 2024, prin care s-a solicitat constatarea efectuării agitației electorale în ziua alegerilor de către interpreții Laima Vaikule și Liova Bi-2.

22. La fel nu se regăsesc contestațiile lui Alexandr Stoianoglo către Comisia Electorală Centrală pe marginea conținutului pliantului electoral din 22.10.2024 al concurentului electoral PAS; Alexandr Stoianoglo către Comisia Electorală Centrală pe marginea conținutului pliantului electoral din 31 octombrie 2024 al concurentului electoral PAS, care sunt marcate cu statut „pe rol”.

23. În aceste circumstanțe PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a susținut că nu este clar în ce manieră acest fapt denotă prezentarea informației în mod multi-aspectual, care ar urma să stea la baza hotărârii luate de Curtea Constituțională cu privire la confirmarea rezultatelor alegerilor, or, faptul că mai multe acțiuni sunt pe rol, fără a le reflecta în raport - nu prezintă interes pentru Curte.

24. În ceea ce privește revendicarea unui drept vătămat, reclamantul a comunicat că, având în vedere statutul de concurent electoral al reclamantului în scrutinul prezidențial, organizarea alegerilor conform standardelor naționale și internaționale este o așteptare esențială la care are dreptul. La fel, în dependență de îndeplinirea acestor obligații pozitive ale Comisiei Electorale Centrale depinde și rezultatul scrutinului, or, o reacție promptă și o deschidere față de competitorii electorali în ceea ce privește abaterile depistate - și expune în realitate obligațiile respective.

25. Prin urmare, elaborarea unui raport multi-aspectual, cu reflectarea informațiilor în mod amplu și nu doar selectiv/favorabil Comisiei Electorale Centrale, este parte integrantă a organizării unui scrutin la care cetățenii prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, or, odată ce abaterile depistate nu sunt reflectate în modul corespunzător, acestea principii nu își ating scopul.

26. În această ordine de idei, reclamantul a subliniat că, odată ce Curtea Constituțională, în baza Raportului prezentat, confirmă sau infirmă legalitatea alegerilor, calitatea Raportului elaborat reprezintă un interes deosebit pentru reclamant.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

27. Prin hotărârea din 13 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea hotărârea Comisie Electorale Centrale nr.3209 din 09 noiembrie 2024. (f.d. 121, 122-136)

28. În motivarea hotărârii, instanța de fond în temeiul art. 1, art. 18, art. 27, lit. u), lit. v), art. 32, art. 85, art. 147, alin. (2) din Codul electoral, raportate la circumstanțele cauzei a concluzionat că acțiunea depusă de către PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” este neîntemeiată, deoarece Comisia Electorală Centrală, în virtutea atribuțiilor deferite acesteia prin lege, a întocmit Raportul cu privire la rezultatele alegerilor pentru funcția de Președinte al R. Moldova din 20 octombrie 2024, acesta din urmă reprezentând sinteza activităților desfășurate pe parcursul întregului proces electoral de către Comisia Electorală Centrală.

29. Astfel actul administrativ contestat - hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3209 din 09 noiembrie 2024 pentru aprobarea Raportului Comisiei Electorale Centrale cu privire la rezultatele alegerilor pentru

funcția de Președinte al Republicii Moldova din 20 octombrie 2024, este una legală.

30. Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de fond a respins alegațiile PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” privind plenitudinea informațiilor reflectate de către organul electoral în Raportul respectiv urmând a fi apreciate ca fiind declarative, or, în cadrul examinării cauzei instanța de fond a stabilit cu certitudine că, autoritatea pârâtă, la emiterea actului administrativ contestat, a acționat cu bună-credință, în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care i-a fost atribuit dreptul, nefiind identificate careva abuzuri în acest sens, fiind constatată lipsa temeiurilor de anulare a acestuia.

31. Totodată a constatat că, reclamantul a eșuat testul probării alegațiilor sale, prin probe concludente și utile, care în ansamblul lor, ar demonstra necesitatea anulării hotărârii nr. 3209 din 09 noiembrie 2024, mai mult nu a invocat careva prevederi legale, care ar obliga Comisia Electorală Centrală să includă în Raport inclusiv și informația la care a făcut referire reclamantul.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

32. PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” în data de 14 noiembrie 2024, ora 15:55 a depus recurs nemotivat, iar în data de 14 noiembrie 2024, ora 19:15 a prezentat Curții Supreme de Justiție recursul motivat împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2024 și a emite o nouă decizie prin care se va admite acțiunea și se va anula hotărârea nr. 3209 din 09 noiembrie 2024 cu privire la aprobarea Raportului Comisiei Electorale Centrale cu privire la rezultatele alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 20 octombrie 2024. (f.d. 142-143,147-156)

ARGUMENTELE RECURSULUI

33. În motivarea recursului, PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a menționat că instanța de fond deși a făcut referire la art. 225, alin. (2), lit. b) din Codul administrativ nu s-a expus, de fapt, asupra argumentelor inserate în acțiune asupra irelevanței neajunsurilor invocate de reclamant.

34. În acest sens recurentul a invocat prevederile pertinente din Codul electoral și anume art. 85, art. 147, art. 148, menționând că, Curtea Constituțională se bazează pe Raportul prezentat de Comisie, iar calitatea acestui raport prezintă un interes sporit pentru concuratul electoral, or, abaterile depistate pot fi de natură a pune la dubii legalitatea scrutinului. Prezentarea informațiilor doar în mod statistic nu permite Curții Constituționale formarea unei concluzii ample, care ar permite punerea reală în aplicare a prevederilor de la art. 148 din Codul electoral.

35. PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a susținut că, elaborarea unui raport amplu, care deranjează autoritatea publică, prin scoaterea în evidențe și a unor abateri - este un drept la care reclamantul are o speranță legitimă.

36. La caz, Comisia Electorală Centrală nu a luat în considerare, contrar art. 225, alin. (2), lit. b) din Codul administrativ, următoarele circumstanțe importante cu referire la Capitolul 3. Constituirea circumscripțiilor electorale, secțiilor de votare și a organelor electorale ierarhic inferioare, pct. 3.2. Constituirea secțiilor de votare în străinătate, Capitolul 10 Monitorizarea alegerilor prezidențiale și Capitolul 16. Contenciosul electoral.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

37. Art. 95 alin. (1) din Codul electoral:

„În perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.”

38. Art. 95 alin. (8) din Codul electoral:

„Înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin.(1).”

39. Art. 100 alin. (1) din Codul electoral:

„În perioada electorală, autoritățile competente examinează contestațiile în termen de 3 zile de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. La examinarea litigiilor electorale, instanțele judecătorești aplică același termen, inclusiv în cadrul procedurilor de exercitare a căilor de atac.”

40. Art. 244 din Codul administrativ

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs. Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

41. Art. 245¹ alin. (1) și (3) din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin. (1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi

prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

42.Art. 246 alin. (1) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.”

43.Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ:

„Recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

44. Referitor la termenul de declarare a recursului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, hotărârea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată public 13 noiembrie 2024 și conform extrasului din poșta electronică a Curții de Apel Chișinău, hotărârea motivată a fost notificată recurentului la 14 noiembrie 2024. (f.d. 137)

PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” de depus atât recurs nemotivat, cât și motivarea recursului în data de 14 noiembrie 2024.

În asemenea circumstanțe completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

45.Din analiza prevederilor art. 245¹ – 246 din Codul administrativ, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

46.În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

47.Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

48.Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că motivele de casare, invocate în recursul depus de PP „Partidul Socialiștilor din

Republica Moldova”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta ar fi arbitrară sau că s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

49. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul depus de PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate minuțios de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător.

50. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 §1 al Convenției.

51. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

52. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

53. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

54. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder

împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

55. În circumstanțele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”.

56. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 98, alin. (1) pct. 4) din Codul electoral, art. 230 și 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni